

La herència

Arven, Per Fly, 2003

Salvar el regne familiar tot i perdre la pròpia felicitat

El nou cinema danès

Actualment el cinema danès travessa un període de prosperitat i reconeixement internacional. Les bases d'aquest èxit cal buscar-les en la dècada dels setanta, amb la forta contribució estatal que va suposar la creació de l'Institut Danès de Cinematografia. Els primers resultats d'aquesta política es van viure amb films com *L'arbre del coneixement* (Nils Malmros, 1981), *El festí de Babette* (Gabriel Axel, 1986) i *Pelle el Conqueridor* (Bille August, 1987). Després arribaren *Les millors intencions* (Billie August, 1991), i la trilogia europea de Lars von Trier, especialment *Europe* (1991); films que ja albiraven el que havia d'acabar suposant l'arribada del moviment Dogma.

Des de finals de la dècada dels noranta la internacionalització del cinema danès ha continuat de la mà del moviment Dogma 95 amb films com: *Celebration* (Thomas Vinterberg, 1998), *The Idiots* (Lars von Trier, 1998), *Mifune* (Søren Kragh-Jacobsen, 1999) i *The King is Alive* (Kristian Levring, 2000). L'estil nerviós i

desproveït d'artificis tècnics del Dogma ha generat un nou llenguatge cinematogràfic i una frescor en situacions i personatges que ha lligat bé amb la intel·lectualitat europea de finals de segle. Qüestionada per molts, però sobradamente protegida per la taquilla i les publicacions especialitzades, la veritat és que el Dogma 95 ha estat l'únic moviment estètic que ha aportat una mica de renovació dintre del panorama cinematogràfic europeu dels últims anys.

No obstant això, no tot el cinema danès actual ve definit pel Dogma. A cavall del mestre Malmros i la sacsejada del Dogma, viu una nova generació de cineastes com: Susanne Bier (*Open Hearts*, 2002), Lone Scherfig (*Italian for Beginners*, 2000), Ole Christian Madsen (*Kira's Reason: A Love Story*, 2002), Anders Thomas Jensen (*The Green Butchers*, 2003), Lotte Svendsen (*Gone with the Fish*, 1999) o el mateix Per Fly. El seu llenguatge cinematogràfic és l'adaptació, o per veu d'alguns la degradació, dels principis fonamentals del Dogma 95, la qual cosa permet

principalment fer un gaudiment menys tremolós del metratge, sense restar la força ni la insolència del retrat social a què ja ens havia acostumat el cinema danès l'última dècada.

Sens dubte, la «contaminació» del Dogma ha portat el cinema danès actual a productes de factura inconfusible, de pressupost ajustat però resolutiu, i amb un equilibri sa entre aspiracions artístiques i comercialització internacional.

L'herència de Fly

Per Fly (1960) es va graduar a l'Escola Nacional de Cinema de Dinamarca el 1993. Ha treballat en nombroses produccions televisives, pel·lícules de vídeo i obres de teatre, així com en un llargmetratge de dibuixos animats (*Prop og Berta*, 2001).

El seu primer llargmetratge de ficció l'encapçala *Baenken* (2000), el qual forma part d'una trilogia la segona part de la qual és *Arven*, on es volen analitzar els diversos estrats socials de la ciutadania danesa. En *El banc* es parlava de les classes socials humils, d'aquelles persones que, per haver comès algun error vital, cauen fora de la societat del

benestar i entren en la indigència. A *L'herència*, en canvi, Per Fly parla de l'alta burgesia industrial i de la seva manca d'escrúpols a l'hora de mantenir-se en el poder. La història se centra en Christoffer, l'hereu d'una gran empresa familiar que acaba conscientment perdent tot allò que estimava en pro de l'empresa i de la família. Quan el seu pare, director de la prestigiosa siderúrgia Borch Møller, se suïcida, la mare l'obliga a posar-se al capdavant de l'empresa, tot i el propi camí professional iniciat fora de l'àmbit familiar. Aquest retorn al niu, no només provoca un distanciament respecte a l'esposa, sinó especialment un progressiu abandonament dels seus principis a raó de les «exigències» em-presarials. Es tracta, en definitiva, del retrat no només de la pèrdua de la felicitat d'un home, sinó també d'una censura cruel i inclement del modus de vida i l'obra de la burgesia industrial danesa. Durant quasi dues hores veiem els dilemes ètics d'un empresari i el joc de competències capitalistes a que es veu sotmès i a les que acaba també jugant. Però el film analitza millor totes aquestes trames empresarials que la psicologia personal i familiar del personatge. El film no resol molts dilemes: per què Christoffer decideix, de cop i volta, canviar de rumb i tornar als orígens que havia deixat enrere, quin és el poder que exerceix la mare sobre el fill. *L'herència* és una pel·lícula molt correcta, amb un plantejament suggestiu, però que mai arriba a ser brillant. Des del punt de vista narratiu s'intenta fugir dels

maniqueïsmes del món em-presarial i del retrat complaent del manager, però no s'apro-fundeix prou en el rerafons familiar i el matrimoni prota-gonista. Massa empresa i poca psicologia. Potser perquè, el tema del film suggereix que l'únic que val en la societat capitalista és el negoci i no pas les relacions humanes. Un film tanmateix, emocionalment buit com el cor i l'ànima del seu protagonista.

Premi al Millor Guió al Festival de Cinema de Sant Sebastià 2003.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Per Fly
Producció: Ib Tardini
Guió: Per Fly, Kim Leona, Mogens Rukov i Dorte Høgh
Fotografia : Harald Gunnar Paalgaard
Muntatge : Morten Giese
Música : diversos grups musicals
País: Dinamarca, Suècia, Noruega i Gran Bretanya
Any: 2003
Duració: 107 min.

Equip Artístic

Ulrich Thomsen: Christoffer
Lisa Werlinder: Maria
Ulf Pilgaard: Aksel
Ghita Nørby: Annelise
Karina Skands: Benedikte
Ulrich Thomsen: Christoffer
Lars Brygmann: Ulrik
Peter Steen: Niels
Diana Axelsen: Annika
Jesper Christensen: Holger

Filmografia

2003

Arven

2001

Prop og Berta

2000

Baenke